

“HELGOLAND” AND “NOVARA” – FAMOUS CRUISERS BUILT IN RIJEKA

“Helgoland” i “Novara” – slavne krstarice sagrađene u Rijeci

Dipl. Ing. **Nikolaus A. Sifferlinger***
St. Stefan, Austria

Summary

At the shipyard Ganz&Co Danubius (today: 3. Maj, Rijeka) two cruisers were built, which had a very successful design and career in different navies till the 1930s.

On 10 November 1910 the Austrian-Hungarian Navy informed Ganz&Co Danubius that an order for two fast light cruisers (“Rapidkreuzer”) will be placed once the budget was confirmed.

On 28 October 1911 the keel was laid for the “cruiser H”, which was named HELGOLAND when launched on 23 November 1912. Sistership “cruiser I” was started on 9 February 1912 and named NOVARA on launch on 15 February 1913.

Both ships were equipped with AEG-Curtis turbines, which gave the ships well over 27 knots speed, which proved essential in the coming war years. At a length of 130,6 m they displaced 3.500 t of water.

The construction of the cruisers went well but before it was finished, World War I, which devastated Europe, started. HELGOLAND commissioned on 29 August 1914, NOVARA on 10 January 1915.

With a crew of 340 men from all countries of the Austrian-Hungarian Empire both ships saw extensive service in the Adriatic Sea.

1918/1919 both cruisers flew the flag of the SHS state for a short period.

HELGOLAND served from 1920 till 1937 as BRINDISI in the Italian Navy, NOVARA from 1921 till 1941 as THIONVILLE in the French Navy.

This proved that the design and the shipbuilding quality was well.

The paper will focus on:

- *A short history of Ganz&Co Danubius till 1918*
- *Life aboard the cruisers*

---

* nikolaus.sifferlinger@sandvik.com

- *Building and Career of the ships 1914-1918*
- *Career of HELGOLAND in the Italian Navy 1920-1937*
- *Career of NOVARA in the French Navy 1921-1941*

So the products of the industry from Rijeka had an impact to people and history in these two cruisers for some years.

Sažetak

U brodogradilištu Ganz&Co Danubius, današnjem 3. maju u Rijeci, sagrađene su dvije krstarice koje su zahvaljujući svojim projektantskim značajkama uspješno djelovale u različitim mornaricama do 30-ih godina prošlog stoljeća.

Dana 10. studenoga 1910. austrougarska mornarica obavijestila je Ganz&Co Danubius da će stići narudžba za dvije brze lagane krstarice (Rapidkreuzer) čim bude potvrđen proračun.

Dana 28. listopada 1911. položena je kobilica "krstarice H", koja je na porinuću 23. studenoga 1912. krštena Helgoland. Radovi na sestrinskom brodu "krstarica I" započeli su 9. veljače 1912., a na porinuću, 15. veljače 1913., brod je nazvan Novara. Oba su broda bila opremljena turbinama AEG-Curtis, zahvaljujući kojima su brodovi postizali brzinu veću od 27 čvorova, što se pokazalo odlučujućim u ratnim godinama. Pri dužini od 130,6 m, deplasman je iznosio 3.500 t vode.

Izgradnja krstarica prošla je bez poteškoća, no prije njihova dovršenja započeo je Prvi svjetski rat koji je uništio Europu. Helgoland je stavljen u službu 29. kolovoza 1914., a Novara 10. siječnja 1915.

S posadom od 340 ljudi iz svih zemalja Austro-Ugarske Monarhije, oba broda su dugo služila na Jadranu.

U godinama 1918./1919. obje su krstarice kratko plovile pod zastavom SHS.

Između 1920. i 1937. Helgoland je pod imenom Brindisi služio u talijanskoj mornarici, a Novara je od 1921. do 1941. bila u službi francuske mornarice pod imenom Thionville.

Time su dokazani dobar dizajn i svojstva brodova.

Ovaj rad iznosi: kratku povijest brodogradilišta Ganz&Co Danubius do 1918.; život na krstaricama; izgradnju i karijeru brodova u razdoblju 1914.–1918.; službovanje Helgolanda u talijanskoj mornarici 1920.–1937.; službovanje Novare u francuskoj mornarici, 1921.–1941.

Na taj su način proizvodi brodogradilišta u Rijeci ostavili traga na ljudima i u povijesti tih dviju krstarica.